Puheeni annetuista teemoista kutsuttuna puhujana Club Italiano Spinonen järjestämässä spinonen päätapahtumassa mondialessa Ponsaccossa 1.4.2017. Suom. Salla Finnilä. Kaikki oikeudet pidätetään. Lähde mainittava lainattaessa.

Spinonet Suomessa

1. Kasvatustyön suunta ja tavoitteet

Rekisteröinnit											
	2016	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**	**2008**	**2007**	**2006**
Suomessa syntyneet	12	5	17	14	12	9	17	6	9	11	4
Tuonnit	4	6	4	2	2	4	2	2	1		2
Rekisteröinnit yhteensä	16	11	21	16	14	13	19	8	10	11	6
Pentueet	1	1	3	2	2	1	3	1	1	1	1

(lähde: Suomen Kennelliitto)

Ensimmäiset spinonet saapuivat Suomeen noin 30 vuotta sitten Englannista. Lähes kaikki spinonet Suomessa ovat näiden koirien jälkeläisiä. Tällä hetkellä Suomessa on noin 180 spinonea, joista noin 70 % käytettään metsästykseen seisovana tai noutavana lintukoirana. Joillain metsästetään myös jänistä ja jäljitetään haavoittuneita hirviä metsälintukauden jälkeen.

Tyypillisin spinonekasvatuksen motivaatio on kuitenkin tuottaa miellyttäviä seurakoiria, joilla voi myös metsästää, ainakin jollekin tasolle. Niinpä vain harvat kasvattajat pitävät metsästystä kasvatustoimintansa tärkeimpänä ohjenuorana. Terveys, luonne ja ulkomuoto menevät metsästysominaisuuksien edelle. Keskinkertaisetkin metsästysominaisuudet ovat plussaa, mutta eivät välttämättömyys, ja niiden huomiointi jää usein koepalkinnon tasolle.

Terveys

Vuosi	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**	**Yhteensä**
2006	5	0	0	0	0	5
2007	13	4	3	0	0	20
2008	2	0	0	0	0	2
2009	0	1	3	1	0	5
2010	4	1	0	1	0	6
2011	5	3	3	0	1	12
2012	3	1	0	0	0	4
2013	2	1	2	0	0	5
2014	9	5	1	0	0	15
2015	1	4	2	1	0	8
2016	3	3	1	0	0	7
Yhteensä	47	23	15	3	1	89

(lähde: Suomen Kennelliitto)

Vuosi	**0**	**1**	**2**	**3**	**Yhteensä**

2006	1	0	0	0	1
2007	11	2	0	0	13
2008	2	0	0	0	2
2009	3	0	0	0	3
2010	4	0	2	0	6
2011	11	1	0	0	12
2012	3	1	0	0	4
2013	3	0	0	1	4
2014	16	0	0	0	16
2015	6	2	0	0	8
2016	3	3	0	0	6
Yhteensä	63	9	2	1	75

(lähde: Suomen Kennelliitto)

Terveys on yleisesti ottaen hyvä. On yksittäisiä koiria, joilla on olkanivelen tai kyynärnivelen OCD, lonkkavikaa, purentavirheitä, allergioita, mahalaukunkiertymää ja epilepsiaa. Näitä esiintyy yhtä lailla Englannista, Hollannista, Ruotsista, Suomesta ja Italiasta tulevilla koirilla. Sairaudet ovat maailmanlaajuisia, eikä mikään maa ole immuuni. Käyttölinjaiset koirat ovat yleisesti ottaen terveempiä.

Haluaisin sanoa muutaman sanan epilepsiasta. Ennuste on usein huono, ja sairastuneet koirat kuolevat vuoden kuluessa diagnoosista. Mielestäni epilepsia on alidiagnostisoitu, sillä jos koirat elävät ulkona häkissä ja saavat kohtauksia nukkuessaan, omistaja ei välttämättä tiedä, että koiralla on epilepsia. Onkin tärkeää seurata mahdollisia muita merkkejä, kuten esimerkiksi virtsa paikassa, jota koira ei yleensä käytä virtsaamiseen. Jos alle 8-vuotias koira löytyy kuolleena niin, ettei siinä ole ilmeisiä merkkejä esim. mahalaukunkiertymästä, syynä – tai tekosyynä – voi olla myrkytys tms. mutta epilepsian mahdollisuutta ei pitäisi sulkea pois.

Typistäminen

Häntien typistäminen on Suomessa kielletty, mikä on ongelmallista. On kokonaisia pentueita, joissa jokainen koira vaurioittaa häntänsä metsästettäessä ainoastaan, koska ne käyttävät häntäänsä kuten spinonen kuuluu. Typistettyhäntäisellä tuontikoiralla ei saa osallistua kokeisiin eikä näyttelyihin. Yritämme muuttaa lainsäädäntöä tältä osin, mutta jää nähtäväksi, mitä tapahtuu.

Kasvatuksen haasteet

Viimeinen aiheeni on kasvatuksen haasteet. Korostan, että puhun nyt metsästäjänä siitä näkökulmasta, että spinone on metsästyskoira. Suurin ongelma spinonekasvatuksessa Suomessa on se, että meillä on kaksi eri rotua: seurakoiraspinone ja käyttöspinone. Erona on koirien synnynnäisten metsästysominaisuuksien taso, ei se, käytetäänkö koiraa metsästykseen. Valtaosa koirista on seurakoiraspinoneita, jotka tulevat Englannista ja Hollannista, kun taas käyttöspinonet tulevat Italiasta.

Kasvattajat sanovat usein, että spinone on seisoja siinä missä muutkin seisojarodut. Tämä on myytti. Rotu ei tuota käyttökelpoisia metsästyskoiria, jos sitä ei kasvateta niin kuin metsästyskoirarotua. Tämä

tarkoittaa, että tärkeimmässä asemassa ovat käyttöominaisuudet, jotka kulkevat usein käsikädessä terveyden ja luonteen kanssa. Parhaista käyttökoirista rotutyypillisimmät yksilöt, ja nimenomaan tässä järjestyksessä.

Seuraava taulukko kuvaa lyhytkarvaisen ja karkeakarvaisen saksanseisojan sekä spinonen metsästysominaisuudet numeerisesti arvioituna. Arvot tulevat rotujärjestömme Saksanseisojakerhon tietokannasta. Aina kun mannermainen seisoja osallistuu kokeeseen, tuomari arvioi koiran toiminnan numeerisesti. Järjestelmä laskee automaattisesti keskiarvot kullekin koiralle ja koko rodulle. Suurin arvo ei ole aina paras, vaan arvot kuvaavat vain koiran toimintaa maastossa. Esimerkiksi seisontakynnyksessä paras on 3, sillä alle 3 tarkoittaa, että koiralla on vaikeuksia seistä riistaa ja se ajaa sen seisomatta lentoon. Lähempänä 5 oleva arvo tarkoittaa, että koira seisoo paljon tyhjää. Spinonelle ihanteellinen nopeus olisi 3-3,5.

	Nopeus	Haku-tekniikka	Haku-laajuus	Seisonta-kynnys	Noutohalu	Metsästys-halu
lkss, koko rotu	3.5	3.4	3.3	3.3	4.6	4.3
kkss, koko rotu	3.5	3.3	3.2	3.4	4.6	4.1
Käyttöspinone	3.7	3.5	NA	3.1	4.4	4.5
Spinone, koko rotu, ml. käyttöspinonet	**2.7**	**3.1**	**2.5**	**3.2**	**4.4**	**3.8**

Nopeus: 0 = kävelee…5 = nopea laukka
Hakutekniikka: 0 = riittämätön…5 = erinomainen
Hakulaajuus: 0 = liian suppea…5 = erinomainen
Seisontakynnys: 0 = ei seiso…5 = seisoo tyhjää
Noutohalu: 0 = riittämätön, ei nouda…5 = erinomainen
Metsästyshalu: 0 = riittämätön…5 = erinomainen

Näette taulukosta, onko spinone rotuna Suomessa metsästyskoira siinä kuin muutkin. Sitä se ei ole. Käyttöspinonet ovat.

Vaikka seurakoiraspinoneita käytetään metsästykseen ja joitain koiria on palkittu kokeissa, ja vaikka onkin yksittäisiä erinomaisia yksilöitä – joku voittaa aina lotossakin – metsästysominaisuuksien keskitaso on kokonaisuutena alhaisempi. Lisäksi nämä metsästysominaisuuksiltaan erinomaiset yksilöt periyttävät sukutauluaan, eivätkä omia metsästysominaisuuksiaan. Seurakoiraspinoneiden ja erinomaisten käyttölinjaisten spinoneiden yhdistäminen metsästysominaisuuksien parantamiseksi ei useinkaan johda hyviin tuloksiin: työhön tarvitaan useita sukupolvia ja tiukkaa jalostusvalintaa. Harvalla kasvattajalla on tähän kärsivällisyyttä tai motivaatiota.

Valtaosa näistä seurakoiraspinoneista seisoo, vaikkakin joillain on vaikeuksia seistä mitään fasaania haastavampaa. Jotkut koirat jaksavat hakea koko päivän, mutta usealla loppuu mielenkiinto kesken ilman säännöllisiä riistakosketuksia. Metsästyshalu, riistanlöytökyky ja riistankäsittelytaito ovat eri tasolla kuin käyttöspinoneilla. Näilläkin koirilla voi luonnollisesti metsästää – esteratsastusta voi harrastaa shetlanninponillakin, mutta harva shetlanninponi hyppää yli 50–60 cm. Usea kova metsästäjä on vaihtanut rotua. Niin minäkin tekisin.

Älkää ymmärtäkö minua väärin. En etsi lyhyt- tai karkeakarvaisen saksanseisojan tapaista nopeaa juoksijaa. Olen metsästäjä, ja minulle metsästys ei tarkoita miellyttävää käveleskelyä maastossa, jossa on riistaa sen verran jatkuvalla syötöllä, että koirani pysyy viihdytettynä ja minä pääsen harjoittelemaan lentoonammuntaa. Minulle metsästys tarkoittaa miellyttävää vähintään päivän kävelyä metsissä katsomassa, löytääkö koirani yhtään mitään. Jos käy tuuri, pääsen ampumaan.

Eli etsimäni Graalin malja on spinone, joka haluaa metsästää koko päivän, joka päivä. Koira, joka antaa joka päivä kaikkensa. Koira, joka ei pyöri jaloissa. Ulkomuoto on helpointa korjata. Terveys ja luonne ovat vaikeampia. Kaikkein vaikein asia korjata, kun se on kerran menetetty, on metsästyshalu.

Puheessaan Milanon maailmannäyttelyssä dott. Luca Massimino sanoi: ”*Kaikki alkaa hetkestä, jolloin metsästäjä laskee spinonensa irti. Kaikki varmasti muistavat roomalaisen kenraali Maximuksen repliikin elokuvasta Gladiaattori. Kenraali kääntyi katsomaan sotilaitaan ja sanoi: ”*Kun annan merkin, päästäkää helvetti valloilleen!*”. Tämä kuvaa myös spinonea: koira ei saa epäröidä, vaan sen on oltava välittömästi valmiina työhön, liikuttava energisesti ja esitettävä jatkuvaa hakua. Sopivassa tilanteessa nämä ilmenevät maastonpeittävänä hakuna*.” Juuri näin. Tätä etsin, ja tällainen metsästyskoiran tulisi olla – sillä pitäisi olla loputon metsästyshalu.

Miksi metsästyshalua pitää olla? Tunnen Italian vuoret, polttavan kuuman sään – ainakin näin suomalaisen näkökulmasta – kosteikot, riisipellot ja piikkipuskat, joihin ei ole menemistä ilman viidakkoveistä ja haarniskaa. Näytän teille nyt muutaman videon metsästyksestä meidän maastoissamme, meidän suurissa metsissämme, joista riistaa ei löydy kuin marketin hyllystä:

https://www.youtube.com/watch?v=KfY4rAEE8YE (3:54-5:03)

https://www.youtube.com/watch?v=4L0utmIsFIs (5:58-6:44 / 18:57-19:20)

https://www.youtube.com/watch?v=Bg2HCHhiDdc&feature=youtu.be (6:16-7:03)

Jos haluamme säilyttää spinonen metsästyskoirana, meidän spinoneharrastajien on oltava kuten maestro Emilio Pedrazzini kuvasi spinonea: “*metsästys sydämessä, riistanpalo sielussa*”.

Kiitos.